

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Boldog Ünnepeket!

Köszöntjük Önöket évzáró híradásunkban, sokan már a karácsonyi ünnepekre készülődnek, de nekünk vannak még friss híreink a design világából.

Tanácsülés

A Magyar Formatervezési Tanács 2009. december 2-án, szerdán 14 órától megtartotta ez évi utolsó ülését.

Mi történt a házunk táján?

FormaTúra Vándorkiállítás

Az eredeti útitervet több hazai és külföldi várossal is túlteljesítve, hazaérkezett a tárlat utolsó állomásáról, Vilniusból. A kiállítási tárgyakat az alkotóknak visszaadtuk, az installáció még felhasználható elemei a Magyar Szabadalmi Hivatal raktárába kerültek.

Az utazó tárlat Finnország érdeklődését is felkeltette, reméljük, hogy a kiállítás anyaga a 2009-es díjazott alkotásokkal felfrissülve és megújulva ismét útra kelhet.

Design Management Díj

A Magyar Formatervezési Tanács a decemberi ülésén a díjfelhívás első évének tapasztalatait összegezve elkészítette a 2010-es felhívást.

Az ülés e pont tárgyalása alatt kiegészült a 2009-es bírálóbizottsági tagokkal, Bauer András úrral, a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar Marketing Tanszék tanszékvezetőjével és Zsótér László grafikusművész úrral, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem rektorhelyettesével.

A felhívást Irodánk 2010 tavaszán, a Magyar Formatervezési Díj 2010 pályázattal együtt teszi közzé.

Gyermek–Játék pályázat

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete idén is meghirdette a IV. Gyermek–Játék pályázatát. A pályázat eredménye, az első díjat Pálfi Attila – Tringa, a második díjat Péli Mandula – Mondókás könyve, a harmadik díjat Bajkó Erzsébet – Hangyászok című alkotása kapta. Diák kategóriában az első díjat a NyME AMI hallgatója, Körtési Szabina készségfejlesztő óvodai bútorcsalád című munkájával nyerte el. A díjátadásra és a pályázat eredményét bemutató kiállításra december 17-én, 17 órakor kerül sor a Magyar Alkotóművészek Házában (Budapest, XIV. Olef Palme sétány 1.)

Nézzük, mi történt a Tanács programjainak életében

Magyar Formatervezési Díj

Az ez évi pályázatot bemutató kiállítás november 22-én bezárt, a tárlatot 4606 regisztrált látogató nézte meg.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Várható még sajtómegjelenés, a részletes sajtótűkröt hamarosan megküldjük. Jelenleg a 2010-es pályázat csöndes háttérmunkái zajlanak.

Felkértük a szakmai szervezeteket, hogy a 2010. évi pályázat bírálóbizottságára tegyenek személyi javaslatokat.

Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj

Az ösztöndíjasok készülnek a jövő évi beszámolóra, melyre 2010. január 20-án kerül sor a Magyar Szabadalmi Hivatal konferenciatermében. Az éves munkájukat bemutató kiállításnak – a Kozma Lajos kézműves ösztöndíjasokéval együtt – az Iparművészeti Múzeum földszinti galériája ad otthont február 4. és február 28. között.

Nemzetközi kitekintő

Icsid ülés és kongresszus Szingapúrban

Az Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége (Icsid) 2009. november 21-én tartotta vezetőségi ülését Szingapúrban, melyet kongresszus (nov. 22–25.), majd közgyűlés (nov. 26–27.) követett.

Az ülésen Várhelyi Judit irodavezető asszony vett részt, beszámolóját mellékletünkben olvashatják.

Világ Design Fővárosa

A világ formatervezőinek legtekintélyesebb szervezete ma Szingapúrban arról döntött, hogy 2012-ben a finn főváros, Helsinki lesz bolygónk design fővárosa.

Az ICSID (International Council of Societies of Industrial Design) legfelső döntéshozó szerve, a világkongresszus küldöttei végül a holland Eindhovenvel szemben neveztek meg győztesként a skandináv design egyik központját. 2012-ben rendezvények, kiállítások és tanácskozások százai várják a kortárs formatervezés rajongóit, a terület szakértőit és szakembereit.

Torino 2008-ban bizonyította, hogy a program kulturális, szociális és gazdasági téren nem pusztán a kiválasztott város életére gyakorol hatást, hanem világszerte képes bevonni a szakmai terület képviselőit. A rendkívüli előkészületeket látván elmondhatjuk, hogy a 2010-re kiválasztott Szöul igen magasra tette a mércét, de a World Design Capital cím egyre növekvő presztízst valószínűleg Helsinki tovább erősíti majd. A cím értékét növeli, hogy első körben huszonhét ország negyvenhat városa pályázott, és Helsinki városának kulturális vezetése máris az 1952-es helsinki olimpiához méri a rendezvény fontosságát.

Figyelmükbe ajánljuk

Advent a városligetben

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány a kortárs professzionális művészek alkotásaiból **karácsonyi kiállítást és vásárt rendezett** december 11-13. között a Magyar Alkotóművészek Házában.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Végezetül, mit tartogat a közeljövő?

Tájékoztatásul készítettünk egy összesítést az új esztendő első negyedében várható, a Tanácsot, illetve az Irodát érintő eseményeinkről:

- január 20. Moholy-Nagy László ösztöndíjasok éves beszámolója
- febr.4–febr.28. Moholy-Nagy László ösztöndíjasok beszámoló kiállítása
- március 19–21. Greenexpo szakkiállítás és vásár, Papp László Sportaréna

Irodánk jelenleg az év végi zárással kapcsolatos kötelezettségeit, teendőit látja el. Készítjük a jövő évi költségvetés összeállítását, illetve az ez évi elszámolásokat, kifizetéseket rendezzük. Megkezdjük a Magyar Formatervezési Tanács éves jelentésének szerkesztését, valamint a Magyar Szabadalmi Hivatal Évkönyve számára.

Elkészítettük a programbeszámolókat a Kreativitás és Innováció Európai Éve – 2009 eseménysorozatról.

A Magyar Formatervezési Tanács a Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíjpályázat kiállításával, a Magyar Formatervezési Díj és a Design Management Díj díjátadóival és kiállításával, illetve a 2008-as formatervezési díjazott alkotások Modemben megrendezett tárlatával gazdagította a nagyszabású rendezvénysorozatot.

Az európai év egy nemzetközi konferenciával zárul Stockholmban, ahol minden résztvevő ország beszámolót tart, így a Magyar Formatervezési Tanács rendezvényei is fotókon elevenednek fel.

Irodánk valamennyi munkatársa nevében ezúton is békés, boldog karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag, sikeres új esztendőt kívánok.

*PILINSZKY JÁNOS: A fényességes angyal is
Emlékezés egy világháborús karácsonyra*

Az égbolt elsötétedett.
S akár a végítélet
zord fellege tört volna ránk,
a föld is oly sötét lett.
Gyermekszívünk is oly nehéz!
A házak és a kertek,
az egész törékeny világ,
éreztük, velünk reszket.
Aztán a roppant csöndön át
puhán és észrevétlen,
a hangtalan meginduló
és puha hóesésben,
akár a fényes pelyhek is
vigyázva földet értek,
a fényességes angyal is,
ő is a földre lépett.

Majcher Barbara

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Melléklet:

Szingapúr, november 20-29.

Várhelyi Judit irodavezető asszony beszámolója

Az Icsid (Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége) Szingapúrban tartotta 26. közgyűlését, a *Singapore Design Festival* (november 20–30.) alatt. A közgyűlést megelőzte a hagyományos, háromnapos szakmai kongresszus és az oktatással foglalkozó, egynapos konferencia. Mivel a vezetőség tagjai aktív szerepet vállalnak a szakmai programokban, a 2007–2009-es ciklus utolsó vezetőségi ülésére a konferencia előtti napon, november 21-én került sor. Az ülésen áttekintettük a közgyűlés napirendjét, a választással kapcsolatos adminisztratív ügyeket és a ciklus költségvetési beszámolóját.

A kongresszus címe *Design 2050* volt. A továbbiakban részletesen írok néhány szakmailag kiemelkedő előadásról. Érdemes megjegyezni, hogy 2011-ben, Tokióban az építészek 24. világkonferenciája is ezt a címet viseli majd. <http://www.uia2011tokyo.com/en/>

A kongresszus szerkezete némileg eltért a megszokottól. A délelőtti, plenáris üléseken a neves előadók mellett ún. stúdiómesterek (Studio Masters) tartottak előadást. A mesterek már év elején megbízást kaptak arra, hogy egy-egy téma körül workshopot tartsanak és annak eredményét a kongresszuson bemutassák.

Minden workshop vagy stúdió készített egy rövidfilmet is, amit a plenáris előadásán bemutatott.

A délutáni program két részből állt. 14.00–16.00 között a mesterek 9 pavilonban fogadták a látogatókat, ahol kisebb csoportokban interaktív programot szerveztek. 16.00–17:30 között pedig mindenki újra összegyűlt, hogy a panelbeszélgetést meghallgassák. A panelt Paola Antonelli, a MOMA kurátora vezette, a napi előadókhoz csatlakoztak az Icsid vezetőség tagjai is. Én az első napon vettem részt a panelben.

www.singaporedesignfestival.com

www.icsidcongress09.com

Az első reggel, a köszöntőket követően, *Bruce Nussbaum*, neves amerikai design-szakújságíró Szingapúr pénzügyminiszterével beszélgetett. *Tharman Shanmugaratnam* miniszter felidézte a városállam múltját és felvázolt egy jövőképet is. Az önálló köztársaság kikiáltását (1965) követő gyors gazdasági felemelkedés kulcsa, hogy Szingapúr képes volt hátrányait előnnyé változtatni. Folyamatosan törekszenek arra, hogy magas színvonalú oktatással megőrizzék és gyarapítsák az összegyűlt ismereteket, képességeket. Szingapúrt gyakran éri az a vád, hogy túl erős az állami irányítás. A példájuk azonban azt bizonyítja, hogy az erős központi irányítás, ha előrelátó, ha nyitott a nagyvilágra és ha biztosítja a keretét az alulról jövő kezdeményezések és tehetségek felszínre kerülésének, gyors sikereket érhet el.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Szingapúr a világ egyik legbiztonságosabb városa, ahol számos különböző kulturális háttérű népcsoport él békésen egymás mellett, és amit a globális pénzügyi válság gazdaságilag alig érintett.

A miniszter egy példát is említett a központi irányítás jótékony hatására. Szingapúr lakossága közel 5 millió, s 80%-uk, 3,7 millió állampolgár állami tulajdonú lakásokban lakik. A törvények megkövetelik, hogy a lakásokat a hatóságok a kulturális népcsoportokat vegyítve adják ki. Ebből következően a helyi intézmények, óvodák, iskolák mind etnikailag sokszínűek, ami megalapozza a kultúrák, vallások békés egymás mellett élését.

Szintén érdekes példa, hogy az állam folyamatosan monitorozza a középiskolások teljesítményét. A kiemelkedő diákoknak ösztöndíjat ajánlanak a világ legjobb egyetemére, azzal a feltétellel, hogy végzés után hazajönnek és legalább 5 évet eltöltenek köztisztviselőként.

Az elkövetkező 20 év során eddig példátlan urbanizáció várható Ázsiában. Szingapúr, mint a világ egyik legzsúfoltabb városa, már most élen jár a városi infrastrukturális (közlekedés, ivóvízellátás, hulladékkezelés stb.) megoldások terén, és az ezekre épülő üzleti modelleket a jövőben értékesíteni is tudja a régióban.

www.gov.sg

Chris Bangle nemrég nyitotta meg saját stúdióját – korábban a BMW vezető formatervezőjeként dolgozott. A GINA nevű BMW tanulmányautó megtervezése óta foglalkoztatja a flexibilis, személyes járművek problematikája. A hajlékony karosszériájú Gina váza motorikusan formát vált és ezen feszül az ezüstös „bőr”. Az ajtók, a hátsó légterelő, de még a motorháztető is szinte élőlényként mozog.

A stúdió arra keresett választ, hogy 2050-ben mi lesz az autók jövője. Az autó mindig is többet jelentett, mint egyszerű közlekedési eszköz. Különösen Amerikában az autó a szabadság és a felnőtté válás szimbóluma, státuszszimbólum és a tulajdonos „avatarja”. A jövőben elképzelhető, hogy csak a „személyes” rész és a pusztán technikai rész elválik egymástól. Így a mechanikus rész már nem bírna extra jelentéssel és akár meg is lehet majd osztani másokkal. A „személyes” rész pedig ehhez kapcsolható lesz, flexibilis, változó. A technika fejlődése megteremti majd ennek a gyakorlati lehetőségét.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Richard Hassell – Singapore 2050

Richard Hassell a helyi építésziroda, a WOHA vezető tervezője és az építészet mellett várostervezéssel is foglalkozik. Szingapúrban 2050-ig a legveszélyesebb helyi tényező a tenger szintjének várható emelkedése. A stúdió arra vállalkozott, hogy megoldást keres a problémára és közben megteremti annak lehetőségét, hogy a város ökológiai lábnyoma is csökkenjen.

A sziget köré olyan védőfalrendszert képzeltek el, ami tárolja az esővizet és zöldövezetté alakítható. A tiszta energiát szélkerekek, napkollektorok és a tengeri áramlatokat kihasználó turbinák biztosítják. Repülőgépek helyett Zeppelinek szállítják az utasokat. A tervezők az indonéz rizsteraszokat tekintették példának, ahol a terep, a növények mind az emberi kéz nyomát viselik, mégis gyönyörű természeti tájként tekintünk rájuk.

Az előadáshoz készített film a védőfalrendszer befejezéséről készült tévéhíradó részletét mutatta be, 2050-ből.

www.wohadesigns.com

Chris Luebke – Life@1Planet 2050

Chris Luebke az Arup cég "Globális előrejelzés és innováció" munkacsoportjának vezetője. A workshop felállított egy koordinátarendszert, ahol a vízszintes tengely a Föld "egészségét", a függőleges tengely pedig az emberiség jólétét jelölte.

A rendszer bal felső térsége az ún. "önző burok", ahol például a határtalan, felelőtlen fogyasztás eredményeként rengeteg hulladék termelődik és a járművek szennyezőanyag kibocsátása okoz problémákat. A bal alsó mező az "olcsó élet" tere, a kiszigerelt föld, fegyverek, betegségek helyszíne. A jobb alsó rész neve "bűn a széndioxid", ahol az emberi tevékenységet erősen korlátozó, drasztikus szabályozással sikerül fenntartani a föld ökológiai egyensúlyát. A jobb felső sarok a cél, ide kell eljutnunk – ahol az emberiség és a Föld ökoszisztémája egyensúlyba kerül.

A workshop összegyűjtötte és dokumentálta azokat a technológiai, politikai, társadalmi, gazdasági és környezeti befolyásoló tényezőket, melyek a következő négy évtized változásait meghatározzák majd (drivers of change).

A workshop létrehozott egy honlapot, ahol minden érdeklődő választhat egy karaktert és végigviheti azt a következő negyven éven keresztül, 2050-ig.

www.thedesign2050challenge.com

Stefano Marzano – Healthcare 2050

Stefano Marzano a Philips Design vezető tervezője. A workshop statisztikai előrejelzésekből indult ki és néhány lehetséges életút történetét írta meg. Az előrejelzések szerint 2050-ben a föld lakossága 9 billióra duzzad. Közülük 2 billió idős ember szorul majd gondozásra.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

A népesség 60%-a túlsúlyos lesz. 2050-ben Amerika lakossága átlagjövedelmének 40%-át költi az egészségre.

2050-ben nem a gyógyításon, hanem a megelőzésen lesz a hangsúly. Az egyénre szóló genetikai profil és a kulturális háttér alapján személyes programot lehet összeállítani a betegségek megelőzésére. A technológia adott lesz, így genetikai módosításokra is lehetőség nyílik, valamint megjósolható lesz a várható élettartam – de mindkét esetben komoly etikai problémákkal kell majd megbirkóznia a társadalomnak.

www.design.philips.com

Feng Zhu – Entertainment 2050

Feng Zhu neves hollywoodi látvány- és játéktervező. Eredeti végzettsége szerint építész és formatervező. Olyan rendezőkkel dolgozott együtt, mint George Lucas, Steven Spielberg, James Cameron. Egyik utolsó munkája a Transformers című film látványterve volt.

Feng Zhu szerint a jövő nem különbözik radikálisan a jelentől. A design hajtómotorja a profitszerzés, és nem hiszi, hogy a “mentsük meg a világot” üzenet egymagában működne. Alapvető emberi tulajdonságunk, hogy szeretünk státuszszimbólumokat birtokolni, és ez nem változik meg négy évtized alatt. Bármit hoz is a jövő, a szórakoztatóipar annak fontos része lesz.

A felhasználók mindig értékelni fogják az egyszerűen használható, de “szexi” megoldásokat, tárgyakat.

A workshop bemutatott egy napot egy tizenéves életéből 2050-ben. A mához képest a legnagyobb változás, hogy a hardware láthatatlan lesz és csak a titkos, személyes adatainkat tároljuk majd kártyákon. A papír is eltűnik, helyét átveszi a digitális papír. Az eszközök teljes mértékben össze lesznek kötve és a fiatalok valós időben, állandóan kapcsolatban lesznek egymással.

www.fengzhudesign.com és www.fzdschool.com

Bill Mitchell – Reinventing the Automobile 2050

Bill Mitchell az MIT (Massachusetts Institute of Technology) Media Lab professzora, a “Smart Cities” csoport vezetője. Előadásában összehasonlította az internet fejlődését az alternatív energiahordozók elterjedésével. Az ős-internet, az ARPANET (Advanced Research Projects Agency Network), az első szélesebb körben kiépített IP-alapú hálózat körülbelül negyven éves. A technológiai háttér adott volt és a hálózat decentralizáltsága, a nyitott szabványok és a TCP/IP protokoll használata segítette az új rendszer gyors elterjedését. Hasonlóképpen: az elektromos autó technológiai háttere már adott, de az infrastruktúra még hiányzik az elterjedéséhez.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Munkacsoportjuk kifejlesztett egy könnyű, elektromos városi autót, amelyet a parkolóhelybe épített töltőállomás várakozás közben feltölt. Ezzel elérték, hogy kis teljesítményű és kis méretű elemeket használhatnak, ami csökkenti mind az autó súlyát, mind az árát. Az autó álló helyzetben összecusukható, így igen kis helyen tud parkolni.

Ha kiépülne a szükséges városi infrastruktúra, annak több pozitív hatása is lenne.

- A parkolókat zöldfelületté lehetne alakítani.
- Az autók képesek lennének tárolni az alternatív energiaforrások (szél, nap) által termelt energiát és azt szükség esetén visszatáplálni a rendszerbe.
- Az autókba épített GPS egy központi rendszernek jelenti a forgalmi helyzetet és a forgalomtól függően lehetne egyes utcák, zónák, hidak, parkolók használatát fizetősé tenni. Mivel erről a vezető állandó adatokat látna, így megoldható lenne a forgalom egyenletesebbé tétele. (Van, aki inkább kerül egy kicsit, vagy később indul el, ha akkor olcsóbb a közlekedés.)
- A már létező kerékpármegosztó rendszerekhez hasonlóan üzembe lehetne helyezni egy flottát, amit szükség szerint használhatnak a városlakók. A parkoló autók egyenletes megosztásáról egy dinamikusan változó díjrendszer gondoskodikna.

Ajánlott olvasmány: **Reinventing the Automobile: Personal Urban Mobility for the 21st Century** (MIT Press book by Prof. William J. Mitchell, Christopher Borroni-Bird and Lawrence Burns.)
<http://cities.media.mit.edu> és www.zipcar.com

Stefan Behling – Sustainable Cities 2050

Stefan Behling a *Foster and Partners* cég vezető tervezője, valamint a stuttgarti egyetem professzora. Előadásában arról beszélt, hogy a fenntartható építészet első fázisa az anyagokról és berendezésekről szólt (hogyan működjön a napkollektor, hogyan lehetne olcsóbb), a második fázis az épületekre koncentrált (hogyan lehet szervesen beilleszteni az új technológiát az építészetbe), a harmadik fázis azonban már városi léptékű (épületek kölcsönhatása, rendszerek felépítése).

A neves építésziroda munkájában mérföldkőnek számít a kilencvenes években épült frankfurti Commerzbank, ahol az épület tömegének és alaprajzának

optimalizálásával 85%-kal csökkentették a légkondicionált napok számát.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Jelenleg az iroda a fenntartható város modelljének megteremtésén dolgozik. Abu-Dhabi mellett Masdarban, egy 1,5 x 1,5 km-es területen megkezdtek egy széndioxid-semleges, teljesen hulladékmentes (carbon neutral and zero waste) közösség felépítését, amely otthont ad majd a nemzetközi megújuló energiaforrások ügynökségének (*International Renewable Energy Agency* – IRENA) és a masdari tudományegyetemnek.

Az egyetem (*Masdar Institute of Science and Technology* – MIST) az MIT mintájára és segítségével jön létre. Mester és doktori fokozatot kínál majd a fenntartható energiaforrások és technológiák témakörében.

Masdar a tradicionális arab városépítészetet ötvözi a legmodernebb technológiákkal. 50 ezer lakosra és 40 ezer bejáróra tervezik. Masdart a külvilággal elektromos vonat köti össze. A városon belül pedig a gyalogosforgalomtól szintben elkülönített pályán futó, automatikus vezérlésű, elektronikus autókkal lehet közlekedni. Az elektromos autó prototípusa elkészült, jelenleg keresik a gyártót hozzá.

Abu Dhabi éghajlata biztosítja a város energiaszükségletét. Azonban a szokásos napkollektor-panelek felmelegedése elviselhetetlenné növelné az utcák hőmérsékletét. Így inkább vákuumcsöves napkollektort használnak. A legnagyobb gondot a város hűtése okozza.

Az épületek és az utcák tervezésénél így olyan megoldásokat kerestek, amelyek biztosítják az árnyékolást és a legteljesebb mértékben elősegítik a széláramlást. A város egy része már épül, a projekt befejezése 2013-ra várható.

www.fosterandpartners.com

www.masdar.ae

A konferencia előadói:

Emily Pilloton

A fiatal formatervezőt belsőépítészként alkalmazta egy tervezőiroda. Három hete dolgozott a cégnél, amikor egy többórás megbeszélésen csak arról próbáltak dönteni, milyen kilincset rendeljenek a legújabb üzlet szekrényeihez. Ez volt az a pont, ahol rádöbbent, hogy tévúton jár. Felmondott és elindította a "Project H" (H=Humanity) stúdiót.

Hat alapszabályt állított fel maga és munkatársai elé:

- nem terveznek anélkül, hogy ne próbálnák megvalósítani a tervet
- nem valakinek, hanem valakivel terveznek
- mindig lokális problémákat keresnek
- rendszert, eredményt terveznek, nem tárgyakat
- minden munkájukat dokumentálják, megosztják és értékelik, amit lehet, saját kezűleg építenek meg

www.projecthdesign.org

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

William Halal

William Halal a George Washington Egyetem professzora, a TechCast ügynökség alapítója. Az ügynökség megpróbálja előre jelezni, hogy mikorra várható egyes területeken technológiai áttörés. Ennek érdekében monitoroz, analizálja az adatokat, majd szakértők bevonásával pontosítja az előrejelzéseket. A végső eredmény, előrejelzés az ügynökség szerint kb 30% bizonytalanságot tartalmaz. Kutatásaik szerint a gazdasági-technológiai fejlődés 35 éves ciklusokban jelentkezik. A következő pozitív ciklus 2015–2050 között várható.

A stúdió munkájában ma már 9 helyszínen 300 tervező vesz részt, és 22 projektet valósítottak meg. Néhány példa: a “Mérnökök határ nélkül” szervezettel együtt áttervezték a “Hyppo roller” víztartályt, így optimalizálták a szállítási volument és megszüntették a szivárgást. Az utcán élő emberek helyi egyesületével közösen táskává összehajtható függőágyat terveztek.

Az adatok szemléltetésére egyedi rendszert fejlesztettek ki. A grafikon vízszintes tengelyén ábrázolják egy adott technológia bevezetésének várható dátumát, míg a függőleges tengelyen a szakértők magabiztosságát. A körök mérete a valószínű piaci részesedést jelenti, míg a szín a szaktudományt (űrkutató, robotika, gyógyászat, elektronikus kereskedelem, közlekedés, IT, energia és környezetvédelem).

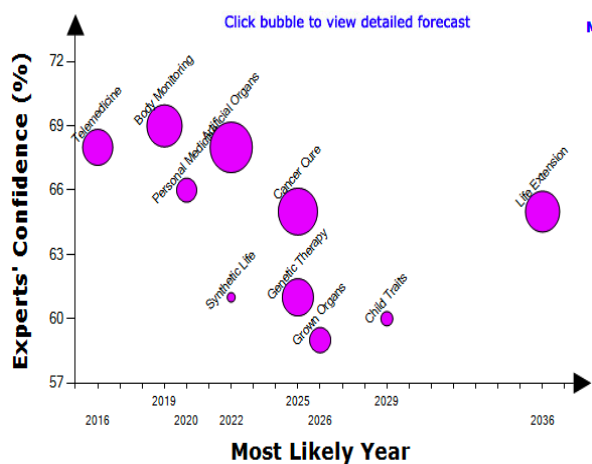
Néhány kiragadott példa az előrejelzések közül: 2015: a rák gyógyítása; 2020: a felhasznált energia 30%-a alternatív forrásokból származik; 2030: ember a Marson. A robotika jelenleg azon a szinten áll, ahol a személyi számítógépek álltak 1975-ben, és várhatóan hasonló ütemben fejlődik és terjed el.

A *Metropolis Books* kiadó nemrég jelentette meg Emily Pilloton könyvét “Design Revolution” címmel.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

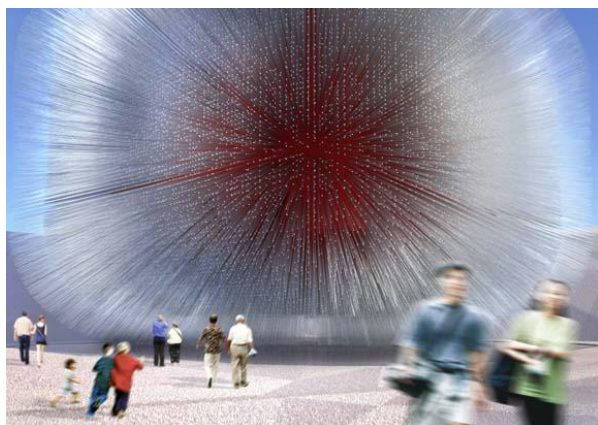
MFTI / 2009. VI. szám

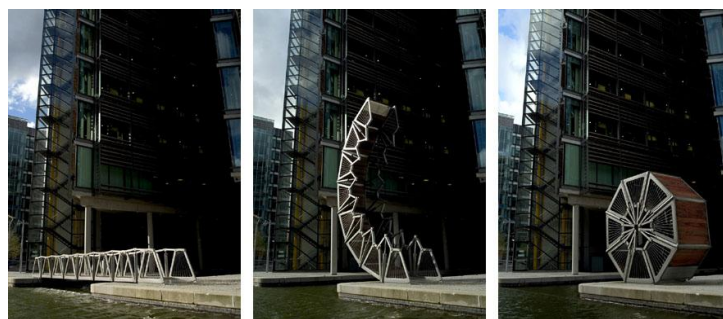
www.techcast.org

Thomas Heatherwick

A shanghai expo brit pavilonjára 2007-ben kiírt építészeti pályázatot Thomas Heatherwick nyerte. A feladatkiírásban szerepel, hogy a tervnek kapcsolódnia kell az expo témájához (Jobb város, jobb élet) és be kell majd kerülnie az öt legjobb pavilon közé.

A terv a híres londoni parkok alapján indult el és a Kew botanikus kert magbankja adta a végső ötletet. Az épület külső burkát alkotó, átlátszó műanyag rudakban összesen 60 000 magot helyeznek el. A rudak egyben bevezetik a fényt a belső térbe is.

Thomas Heatherwick köztéri szobrokkal és installációkkal vált híressé. Ezekhez sorolható az összetekeredő híd is. Megvalósult épületei közül a walesi művészeti központ és a littlehamptoni tengerparti kávéház emelkedik ki.

www.heatherwick.com

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Icsid közgyűlés

A közgyűlés első napja a vezetőség beszámolójával nyitott. Az Icsid a gazdasági válság ellenére stabil helyzetben van. A tagság, ha a korábbi éveknél alacsonyabb ütemben is, de növekedett. A csökkenés elsősorban a céges tagságot érintette, míg a növekedés elsősorban az oktatási intézményeket. Az ázsiai tagszervezetek aránya is tovább erősödött. Sajnos a kelet-európai térségből három ország szakmai szövetsége mondott le anyagi okok miatt a tagságról. A közgyűlés ratifikálta a vezetőség által ajánlott új tagokat, köztük a Moholy-Nagy László Művészeti Egyetemet.

Carlos Hinrichsen leköszönő elnök elmondta, hogy az elmúlt két év legnagyobb eredményének a regionális kapcsolatok erősítését tartja. A vezetőség ülésezett Latin-Amerikában, Afrikában és Kelet-Európában, így szorosabbra fonta a kapcsolatokat az egyes régiók designközösségével. Emellett megerősödött a regionális tanácsadó-hálózat is (*regional advisor network*, a korábbi vezetőségi tagok vehetnek részt benne).

Dilki de Silva főtitkár arról beszélt, hogy a nehéz gazdasági helyzetben a titkárság elsődleges feladata és felelőssége a pénzügyi stabilitás és a tagbázis megőrzése volt. Közeli, személyes kapcsolatot próbálnak teremteni a tagszervezetekkel, hogy jobban megértsék, mire van leginkább szükségük, és a honlap fejlesztésével a szolgáltatásokat is szeretnék növelni. Kiemelte a Világ Design Fővárosa projektet.

Eleinte talán nehezen azonosítható a projekt haszna a tagság számára, de ahogy a világ különböző pontjain egyre több város viseli majd a címet, a hatás érezhetőbb lesz. A címviselő városok példát mutatnak arra, hogyan illeszthető a design egy város fejlesztési stratégiájába.

A konkrét Icsid projektek bemutatására délután került sor.

Az elmúlt ciklusban két *Interdesign* is lezajlott. Az első Svédországban, ahol az egyre mélyebbre hatoló ércbánya miatt repedések jelentek meg a talajban és a teljes várost el kell költöztetni. A másik *Interdesign* Mexikóban volt és Monterey város infrastrukturális fejlesztésével foglalkozott.

A Világ Design Fővárosa (WDC) címet kétévente ítélik oda annak a városnak, amely példamutatón, a társadalmi, kulturális és gazdasági fejlődés hatékony eszközeként alkalmazza a designt. 2008-ban elsőként Torino viselte a címet, jövőre pedig Szöul lesz a világ design fővárosa. A 2012-es nyertes várost most jelentették be. Az Eindhovenvel vívott versenyből Helsinki került ki nyertesnek.

Helsinkiben a design kulcsszerepet játszik a város stratégiai döntéseiben. Az év témája az 'Embedded Design' lesz, amelynek lényege: a design kapjon szerepet a társadalom minden tevékenységében, legyen szó üzleti vállalkozásokról, egyénekről vagy akár az egész városról.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2009. VI. szám

Helsinki eleven hagyományokkal rendelkezik a design területén, akár a világhíres tervezőkre (Eliel Saarinen, Alvar Aalto, Tapio Wirkkala), akár a design által sikeres cégekre (Nokia, Kone and Marimekko), vagy a hírneves művészeti egyetemre gondolunk.

Helsinki közel húszfős delegációval érkezett Szingapúrba, hogy átvegye a díjat. Jussi Pajunen polgármester köszönőbeszédében elmondta, hogy a város nagy örömmel fogadta a kitüntetést, és felelősséggel lát neki a 2012-es program megvalósításának. Reméli, hogy a következő évek eredményes munkája nyomán Helsinki modellként áll majd a világ előtt.

Az első nap az elnökjelöltek és a vezetőségi tagságért versenyzők bemutatásával, illetve a szavazólapok leadásával zárult. A szavazatszámolást mindig a tagság két felkért képviselője végzi. Az idén ezek egyike voltam. Az alelnöki posztra két, a vezetőségi tagságra tizenhat jelölés érkezett. Az eredményhirdetésre másnap került sor.

Alelnök:

Soon-in Lee (Dél-Korea)

Vezetőség:

Brandon Gien, az ausztrál designdíj igazgatója (Ausztrália)

Kazuo Tanaka formatervező (Japán)

Martin Darbyshire formatervező (Nagy-Britannia)

Tapani Hyvönen formatervező (Finnország)

Nils Toft formatervező (Dánia)

Michelle Berryman formatervező (USA)

Tony Chang, a taipei designközpont igazgatója (Taivan)

Prof. Pradyumna Vyas, az NID egyetem vezetője (India)

Prof. Mugendi M'Ritha, a Fokvárosi Egyetem professzora (Dél-Afrika)